

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 30/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou Mgr. Romanou Paliderovou, Jágeho 19, Bratislava, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejedanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 581/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejedanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 581/2012, číslo exekučného spisu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je povinným z exekúcie v napadnutom konaní, ktoré malo dosiaľ nasledovný priebeh:

- 20. júla 2012 – okresnému súdu bola doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie,
- 27. augusta 2012 – okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie,
- 20. septembra 2012 – okresnému súdu boli doručené námietky sťažovateľa proti exekúcii,
- 8. marca 2013 – okresný súd uznesením sp. zn. 36 Er 581/2012 vyhovel námietkam sťažovateľa proti exekúcii (ďalej len „uznesenie o vyhovení námietkam“),
- 30. mája 2013 – okresnému súdu bolo doručené odvolanie oprávneného z exekúcie proti uzneseniu o vyhovení námietkam,
- 30. apríla 2015 – spis bol predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na odvolanie,
- 12. novembra 2015 – krajský súd uznesením sp. zn. 6 CoE 70/2015 (ďalej len „rozhodnutie o odvolaní“) rozhodol o odvolaní oprávneného (uznesenie o vyhovení námietkam zrušil),
- 13. septembra 2016 – okresný súd uznesením sp. zn. 36 Er 581/2012 námietky povinného proti exekúcii zamietol (ďalej len „uznesenie o zamietnutí námietok“).

Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta 4-ročnú dĺžku napadnutého konania podľa jeho názoru v pomerne jednoduchvej veci.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom

pod sp. zn. 36 Er 581/2012, priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 4 000 €.

Výšku primeraného finančného zadost'učinenia odôvodňuje dĺžkou napadnutého konania, zhoršeným zdravotným stavom a skutočnosťou, že je poberateľom nízkeho starobného dôchodku.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi

označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže podľa štandardnej judikatúry ústavného súdu vyplývať aj z toho, že porušenie označených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch (IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

V už uvedenej chronológii napadnutého konania možno identifikovať jeden kritický bod. Ústavný súd považoval priebeh napadnutého konania po vydanie uznesenia o vyhovení námietkam (z 8. marca 2013) za bezproblémový. Proti uzneseniu o vyhovení námietkam sa však oprávnený z exekúcie odvolal a vec nebola bez pochopiteľného dôvodu takmer dva roky predložená krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd rozhodnutím o odvolaní (z 12. novembra 2015) uznesenie o vyhovení námietkam zrušil a vec vrátil

okresnému súdu na ďalšie konanie. V nadväznosti na to vydal okresný súd aj pod vplyvom už podanej sťažnosti na prietahy v napadnutom konaní jeho predsedníčke (sťažnosť bola podaná 4. marca 2015) uznesenie o zamietnutí námietok (z 13. septembra 2016). Teda vzhľadom na okolnosti (v relevantnom období mal okresný súd podľa vyjadrenia jeho predsedníčky sp. zn. Spr. 2425/2015 z 30. marca 2015 viesť 84 960 exekúcií a byť personálne poddimenzovaný) pokračoval okresný súd v napadnutom konaní podľa názoru ústavného súdu bezprietahovo, čím podaná sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní doznala svojho účinku. V uvedenej súvislosti ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd zastáva názor, že iba samotná dĺžka napadnutého konania aj napriek tomu, že okresný súd vo veci samej do času podania tejto sťažnosti nerozhodol, ešte sama osebe a vzhľadom na okolnosti prípadu nebola takej povahy, aby len na jej základe bolo možné vysloviť namietané porušenie práv sťažovateľa, resp. že doba napadnutého konania zasiahla samotnú podstatu a účel základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru takým závažným spôsobom, že by to odôvodňovalo prijatie sťažnosti na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03).

V súvislosti s tým, že predsedníčka okresného súdu v odpovedi na sťažnosť sťažovateľa na prietahy v napadnutom konaní (sp. zn. Spr. 2425/2015 z 30. marca 2015) uznala existenciu prietahov a ospravedlnila sa za ne, ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre už uviedol, že skutočnosť, že orgán štátnej správy súdu uzná sťažnosť na prietahy za dôvodnú, nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde),

pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru dospel ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní tejto s'ťažnosti.

Tento stav vedie ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) k záveru, že s'ťažnosť namietajúca postup okresného súdu v napadnutom konaní je zjavne neopodstatnená a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde je potrebné ju odmietnuť už pri predbežnom prerokovaní.

Keďže ústavný súd s'ťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami s'ťažovateľa nastolenými v s'ťažnosti (priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2017